

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 11. Fidei Formula.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](#)

missa; eos autem, qui tunc Antiochiæ Sæculum IV.
præsentes erant, illa fuisse contentos, cre- A. C. 341.
dere oportet, quod deinde cum Eusebia-
nis communicaverint.

Cæremonia Dedicationis peracta, de *Hilar.* de
Ecclesiæ negotiis tractari cœptum, & *Synod.* p.
quidem primo de iis, quæ ad fidem spe. 333. 334.
stabant. Nulla ulterius mentio rediit
de hæresi Patris, Filii, & Spiritus S. di-
versam esse substantiam affirmante, id est,
Arii errore, utpote jam ab omnibus da-
mnato, &, saltem ut videbatur, rejecto;
sed in illam hæresim insurrexerunt, quæ
etiam post Concilium Nicænum dicebat;
tria tantum Patris, Filii, & Spiritus S. esse
nomina, quæ Soli Patri tribuebantur.
Suspicio erat unum Episcoporum hunc
errorem fovere, & ex sequentibus pate-
bit, eum fuisse Marcellum Ancyranum,
quem Sabellianismi accusabant. Ad con-
demnandam hanc hæresin visum est pro-
ducere fidei confessionem, olim a S. Lu- *Soz.* III.
ciano Martyre compositam, quam manu c. 5.
ejus descriptam, & inventam ferebant.
Hæc omnibus nonaginta novem Episco-
pis probata est. Erat autem hujus te-
noris:

§. XI.

Fidei formula.

*Ex traditione Evangelii, & Apostolo- Athan. de
rum credimus in unum Deum Patrem Synod. p.
omni- 892.*

Sæculum IV. omnipotentem, rerum omnium Creatorem.

A. C. 341. Et in unum Dominum JEsum Christum,

Hilar. de Filium Dei unigenitum, per quem omnia

Syn. p. 333. facta sunt, qui ex Patre natus est anti-

Socr. II. c. omnia sæcula, Deum de Deo, totum de tu-

to, solum de solo, perfectum de perfecto,

Regem de Rege, Dominum de Domino;

Verbum vivens, Sapientiam, vitam, ve-

ram lucem, viam, Veritatem, Resurrecio-

nem; Pastorem, Portam, immobilem, &

immutabilem; Imaginem invariabilem

Divinitatis, Essentiae, Potentiae, Volun-

tatis, & Gloriæ Patris; Primogenitum

ex omni Creatura, qui erat in Principio

in Deo, Verbum Deum, sicut in Evange-

lio dicitur: & Deus erat Verbum, per

quem omnia facta sunt, & in quo omnia

subsistunt. Qui novissimis diebus descen-

dit ex alto, natus est ex Virgine secundum

Scripturas, & homo factus est, Mediator

Dei, & hominum, fidei nostræ Apostolus,

auctor vitae. Et post pauca: Credimus

etiam in Spiritum S. qui datus est Fidelibus

pro consolatione, Sanctificatione, &

perfectione eorum. Sicut Dominus Noster

JEsus Christus præcepit Discipulis suis,

dicens: ite, docete omnes nationes, & ba-

ptizate in Nomine Patris, & Filii, &

Spiritus S. clarum est, quod hoc sit acci-

piendum de Patre, qui vere Pater est, de

Filio, qui vere Filius est, & de Spiritu S.

qui vere Spiritus S. est; non sunt nomi-

s. JU

na

afte

Glor

prop

ad si

cord

pus

Dei

quis

ex a

sicut

tion

ma

S

prob

tum

Dist

pug

soli

tres

voco

care

Fili

divi

nitu

natu

cum

to

ex u

næ

Dor

tent

*na simplicia in vanum attributa, sed ex-Sæculum IV.
nō significant substantiam, ordinem, &c. A. C. 341.*

*Gloriam cuivis eorum, qui nominatur,
propriam, ita ut tria sint entia, quantum
ad subsistentiam, unum, quantum ad con-
cordiam. Et deinde: Si quis dicat, tem-
pus fuisse, aut Sæculum, antequam Filius
Dei genitus fuerit, anathema sit. Et si
quis dicat, Filium esse Creaturam, sicut
ex aliis creaturis unam, aut productum,
sicut alia producta sunt, & se non tradi-
tioni Scripturarum subjiciat, anathe-
ma sit.*

S. Episcopis, quibus hæc fidei confessio *Hilar. de*
probabatur, nullum aliud erat proposi- Synod. p.
tum, quam errorem tollere, quo veritas^{334. 335.}
Distinctionis inter Personas Divinas im-
pugnabatur, & perverse plura Nomina
soli Patri attributa dicebantur; Hinc
tres Hypostases ponebant, ut per hanc
vocem tres Personas subsistentes signifi-
carent, non autem ut substantiam Patris,
Filii, & Spiritus S. diversitate essentiæ
dividerent. Nihil in hac formula inve-
nitur, quod distinctionem Essentiæ, &
naturæ inter Patrem, & Filium indicet,
cum dicatur Deus, de Deo, totus de to-
to, perfectus de perfecto. Dicitur unus
ex uno solo, ut Ideæ generationis huma-
næ excludantur. Dicitur Rex de Rege,
Dominus de Domino, ut æqualitas po-
tentiae ostendatur; illud vero omnem
omnino

Sæculum IV omnino diversitatem excludit, quod dicitur immota, & immutabilis Divinitatis, A. C. 341. Essentiæ, & Gloriæ Patris imago, ut demonstretur natum esse ex Patre absque Concilium Antiochenum. ulla vel in Patre vel in Filio naturæ Divinæ mutatione. Ita aliquot post annos S. Hilarius hanc Professionem fidei explicabat, eamque ex toto Catholicam esse ostendebat. Vocem græcam *ousia* per vocem latinam: *essentia*, interpretatur, quamvis sæpius per vocem: *substantia*, reddatur; hoc autem ideo facit, quia per vocem latinam: *subsistentia*, vocem græcam: *hypostasis*, reddit, quam ego per vocem: *substantia*, reddidi. Hæc formula sequentibus temporibus evasit celeberrima, inter illos præprimis, qui, quamvis proprie cum Arianis non sentirent, tamen vocem: *consubstantialis*, rejicabant.

Athan. de Synod. p. 894. Cum tamen hanc formulam sua prolixitas redderet subobscuram, Theophronius Episcopus Thyaneus breviorem proposuit in hæc verba: *Deus scit, & testimoniū eum invoco in animam meam, quod credam; in Deum Patrem omnipotentem Creatorem universi; de quo sunt omnia, & in Filium ejus unicum, Deum Verbum, Potentiam, & Sapientiam, Dominum nostrum Iesum Christum, per quem sunt omnia, ex Patre ante Sæcula genitum, Deum perfectum de Deo perfecto, qui in Deo*

Deo est per hypostasin, qui novissimis die- Sæculum IV.
bus descendit, natus ex Virgine. Et reli- A. C. 341.
qua, quæ ad incarnationem pertinent.

Tum subjungit: *Et in Spiritum S. Con-*
solatorem, Spiritum veritatis, quem per
Prophetas suos Deus in servos suos effusu-
rum se promisit, & Dominus missurum
Discipulis suis, & promissum dedit. Si
quis contra hanc fidem doceat, aut cogitet,
anathema sit! sive teneat opinionem Mar-
celli Ancyrani, aut Sabellii, aut Pauli Sa-
moseni, anathema sit ipse, & omnes, qui
cum eo communicant. Theophronius ubi
hanc fidei professionem conscriperat,
eam in Concilio protulit, cui omnes
Episcopi subscripserunt. Hæc formula
in duobus a prioribus differt; primum
est, quod clarius distinctionem Personar-
um absque diversitate substantiæ expli-
cit, dum dicit, Verbum esse in Deo per
Hypostasin, id est, per se ipsum subsistens,
non autem sicut accidens in subjecto; al-
terum, quod Episcopum nominet, cuius
suspecta fides his symbolis proponendis
occasionem dedit, nempe Marcellum An-
cyranum, & duos hæreticos antiquiores,
quos sectari dicebatur.

§. XII.

Canones Concilii Antiocheni.

Concilium, rebus, quæ ad fidem perti-
nebant,